

Alþingi
Erindi nr. P 128/348
komudagur 29.11.2002

Iðntæknistofnun

IÐNTÆKNISTOFNUN ÍSLANDS
Keldnaholti, 112 Reykjavík
Heimasíða: <http://www.iti.is>
Sími 570 7100
Bréfasími 570 7111

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 20.11.2002
0AA7000-52.01 HAJ/aó

Málefni: Umsögn um tillögu til þingályktunar um aðgerðir til stuðnings atvinnurekstri í smáum og meðalstórum fyrirtækjum

Undanfarin ár hefur verið lögð mikil áhersla á vöxt og viðgang lítilla og meðalstórra fyrirtækja víða um hinn vestræna heim. Jafnframt hefur nú undanfarin ár verið lögð aukin áhersla á að stuðla að nýsköpun með stuðningi við lítil fyrirtæki með stuðningi við einstaklinga sem vilja hasla sér völl í atvinnulífinu með eigin atvinnurekstri. Í vaxandi mæli er líka reynt í alþjóðlegum athugunum að leggja mat á getu landa til að stunda nýsköpun. Lönd sem skora vel á þeim mælikvarða eru talin eiga góða hagvaxtarmöguleika í framtíðinni.

Iðntæknistofnun tók þátt í slíkri athugun á stuðningi við lítil fyrirtæki fyrir Íslands hönd, þar sem samkeppnisstaða 80 þjóða er borin saman. Ísland er í 12. sæti á lista yfir samkeppnishæfni þjóða. Samkeppnishæfnin er metin út frá tæknistigi, stjórnsýslu og almennu efnahagsumhverfi. Tæknistigsmælikvarðinn byggir á nýsköpunarþætti (Innovation subindex) og upplýsinga- og samskiptaþætti (ICT subindex). Ísland er númer 21 á nýsköpunarkvarðanum og nr. 2 í upplýsinga- og samskiptaþættinum, en báðir byggja á greiningu á tölulegum gögnum og viðhorfsniðurstöðum. Niðurstaðan er, að við erum í þeim þriðjungi sem stendur sig best á þessu sviði, þó augljóslega sé nokkurt svigrúm til að bæta umhverfi til nýsköpunar hér á landi.

Iðntæknistofnun hefur undanfarinn áratug í starfi sínu lagt áherslu á þjónustu við lítil fyrirtæki og einstaklinga/frumkvöðla. Árið 1999 var sett á stofn sérstök rekstrareining, Impru – þjónustumiðstöð frumkvöðla og fyrirtækja, innan Iðntæknistofnunar eftir náð samráð við iðnaðarráðuneytið. Um svipað leyti hóf Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins starfsemi og beindi hann jafnframt sjónum sínum að þessum markhópum, frumkvöðlum og þróunarfyrirtækjum. Iðntæknistofnun hefur átt gott samstarf við iðnaðarráðuneytið og Nýsköpunarsjóð varðandi rekstur Impru. Hér að neðan er stutt samantekt um rekstur Impru á árinu 2001.

Impru

Rekstur Impru – þjónustumiðstöðvar frumkvöðla og fyrirtækja – hefur fest sig í sessi og er ljóst að mikil þörf er fyrir þjónustuna um allt land. Nánir samstarfsaðilar hafa verið Nýsköpunarsjóður atvinnulífsins og iðnaðar- og viðskiptaráðuneytið.

Sérstök áhersla er lögð á stuðning við frumkvöðla og lítil fyrirtæki. Meðal verkefnaflokka er mat á nýnæmi hugmynda, hagkvæmni, einkaleyfishæfi, handleiðsla

eða leiðsögn frumkvöðla og almenn upplýsingagjöf um hvaðeina er lýtur að stofnun og rekstri fyrirtækja.

Á frumkvöðlasetri er boðið upp á aðstöðu fyrir allt að níu fyrirtæki sem eru að fullmóta viðskiptahugmyndir eða stíga fyrstu skref í rekstri. Iðntæknistofnun á aðild að Frumkvöðlasetri Norðurlands

Evrópumiðstöð hefur staðið að fyrirtækjastefnumótum á Íslandi, Lettlandi, Noregi, Hollandi, Grikklandi, Þýskalandi og fleiri Evrópulöndum og voru þau vel sótt af fyrirtækjum. Á sviði tækniyfirfærslu skrifuðu sjö íslensk fyrirtæki undir samstarfssamninga við evrópsk fyrirtæki.

Sérstök verkefni til að efla konur í rekstri fyrirtækja eru hluti starfsemi Impru s.s. fræðsluverkefnið Brautargengi, sem hvetur konur til framgangs í stofnun og rekstri og leggur áherslu á gerð viðskiptaáætlana. Rúmlega 300 konur hafa sótt námskeiðið frá upphafi þess árið 1996. Félag kvenna í atvinnurekstri hefur aðsetur á deildinni.

Tölulegar upplýsingar tengdar rekstri Impru:

- 3500-4000 fyrirspurnir á ári
- Brautargengi, yfir 300 konur útskrifast
- Evrópumiðstöð
  - 8 tækniyfirfærsluverkefni
  - virk aðstoð við 76 fyrirtæki
  - tengsl við 300 fyrirtæki í gagnabaka
- Frumkvöðlasetur, 16 fyrirtæki hafa dvalið á setrinu
- Viðfangsefni fyrirspyrjenda
  - 50% viðfangsefni á frumstigi
  - 24% fyrirtæki í rekstri
  - 22% að hefja rekstur
  - 4% ráðgjafar og nemar
- Eðli fyrirspurna
  - 36% gerð viðskiptaáætlana
  - 27% handleiðsla um stofnun fyrirtækja
  - 23% almennar fyrirspurnir
  - 12% styrkir
  - 2% lán

Það er ávallt erfitt að leggja mælikvarða á hversu umfangsmikið starf eins og hér um ræðir á að vera. Ljóst er þó að gera má betur á þessu sviði, en vanda verður til þjónustunnar til að ekki verði um sóun að ræða.

Í starfi Iðntæknistofnunar hefur verið leitast við að fylgjast sem best með þróun þeirrar þjónustu sem veitt er erlendis á þessu sviði og vera þátttakendur í alþjóðlegu starfi innan Norðurlanda og ESB/EEA, til þess að tileinka sér aðferðir og rannsóknaniðurstöður sem fram koma. Með því móti telur stofnunin að henni takist að fylgjast með og þar með að leggja áherslur á hverjum tíma sem vænlegar eru til árangurs.

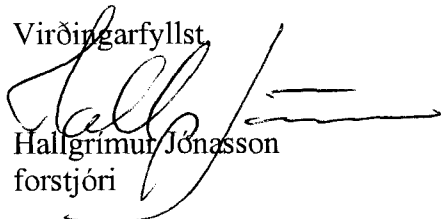
Iðntæknistofnun mun á næstunni taka að sér að reka Nýsköpunarmiðstöð sem leggja mun áherslu á atvinnuþróun um allt land.

Í þessu sambandi er ástæða til að verkja athygli á því að stuðningur við rannsókn- og þróunarstarf Iðntæknistofnunar, þ.e. stuðningur við uppbyggingu nýrrar þekkingar á vaxtarsviðum eins og líftækni, efnistækni s.s. nanótækni og efnatækni, hefur staðið í stað undanfarin ár, en á því sviði, í nánu samstarfi við lítil og meðalstór fyrirtæki, má ekki síður vænta nýsköpunar til lengri tíma lítið.

Niðurlag

Það er ástæða til að fagna tillöguflutningi eins og þeim sem hér um ræðir. Rökstuðningur tillögunnar hljómar eins og um sé að ræða svið sem lítið er sinnt hér á landi. Svo er ekki, þó taka megum undir það að á ýmsum sviðum mætti bæta þjónustuna. Jafnframt er ástæða til að leggja áherslu á að festa þarf starfið í sessi með beinum framlögum af fjárlögum til starfseminnar á vegum Iðntæknistofnunar.

Virðingarfyllt,

Hallgrímur Jónasson
forstjóri